

Наукове періодичне видання

**КИЇВСЬКИЙ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ВІСНИК**

Науковий журнал

7 (07) 2016

Київ
2016

ISSN 2307-8060

Наукове періодичне видання
Київський науково-педагогічний вісник

Науковий журнал

7 (07) 2016

Редактор, коректор – Багреєв І. С.
Верстка-дизайн – Ястреба О. Л.

Відповідальність за підбір, точність наведених на сторінках журналу фактів, цитат, статистичних даних, дат, прізвищ, географічних назв та інших відомостей, а також за розголошення даних, які не підлягають відкритій публікації, несуть автори опублікованих матеріалів. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та видавця. Будь-яке використання – з обов'язковим посиланням на журнал.

Свідоцтво про державну реєстрацію: КВ № 19870-9670Р від 19.04.2013 р.
Засновник журналу: «Київська наукова організація педагогіки та психології»

Видавник: «Київська наукова організація педагогіки та психології»
04108, м. Київ, а/с 62
www.knopp.org.ua
E-mail: office@knopp.org.ua
Телефон: +38 066 699 58 42

© «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2016
© Автори наукових статей, 2016
© Оформлення Ястреба О. Л., 2016

ЗМІСТ

Бахмач Л. А. А. М. АЛЕКСЮК ПРО ЗАКОНОМІРНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ.....	6
Березуцкий В. И. РЕЦЕПТ ИДЕАЛЬНОЙ КЛИНИЧЕСКОЙ ЛЕКЦИИ.....	11
Вахняк Н. В. МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНИЙ КРИТЕРІЙ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВСТВА У МОЛОДИХ СІМЕЙ.....	16
Гладушина Р. М. ПАРАДИГМА ОСВІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	21
Головко Н. І. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	26
Гриджук В. Д. УЧИНКОВИЙ ПОСТУП ДО «СРОДНОЇ ПРАЦІ» ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ.....	32
Гришко Т. Г. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ХУДОЖЕСТВЕННО-ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВКУСА УЧАЩИХСЯ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ.....	39
Грубі Т. В. СІМЕЙНІ ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ ОСОБИСТОСТІ.....	43
Демешко І. А. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ФАХІВЦЯ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ГЕНЕЗА ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПРОФІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	50
Деда В. М. ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ В РОБОТІ ЗІ СТУДЕНТАМИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВ ПРИРОДОЗНАВСТВА ТА МЕТОДИКИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПРИРОДОЮ».....	56
Джаббарова Л. В. СИСТЕМА УЯВЛЕНЬ ПРО ШЛЮБНО-СІМЕЙНІ СТОСУНКИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	61
Єрмак Л. С. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ У МІЖНАРОДНІЙ СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	68

Ковган А. В. НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІГРОВИХ ПРИЙОМІВ.....	76
Кононенко А. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВИКЛАДАЧА ВИШУ.....	81
Кузьміна Л. В. ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ.....	87
Лемещук М. В. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОГНІТИВНО-ПОВЕДІНКОВОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ЛІКУВАННІ ДЕПРЕСІЇ.....	92
Луценко І. О. ПРАЦЯ В ПРИРОДІ ЯК МЕТОД ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПРИРОДОЮ.....	97
Любивий В. А. ТВОРЧА КОМУНІКАТИВНІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	102
Ляшенко М. В., Помігуєва Л. П. СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	112
Мазепа І. П. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НЕОСОБОВИХ ФОРМ ДІЄСЛІВ СТУДЕНТАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	116
Малицька О. В. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН.....	121
Мартиненко О. В. ВИКОРИСТАННЯ ПОТІШОК У ХОРЕОГРАФІЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	127
Микитюк М. М. ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ НА УКРАЇНІ.....	132
Осьмачко С. А. СТАНОВЛЕННЯ ІДЕЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ В ІСТОРІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ДУМКИ.....	143

.....76	Сергієнко А. С. РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	155
.....81	Синевич І. С. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЧЕРЕЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ.....	159
.....87	Сніжко А. О. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ РОЗВИТКУ ВАЛЕОЛОГІЇ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ.....	167
.....92	Степаненко К. Ю. ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	171
.....97	Степура І. В. ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕЛЕВІЗІЙНО-СУПУТНИКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ЯК БАЗИСУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА РОБОЧОГО МІСЦЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	175
.....102	Тарасюк А. Е. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	181
.....112	Ткачук А. О. ВПЛИВ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ НА ФОРМУВАННЯ ЕТНІЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВ.....	186
.....116	Ткемаладзе З. П. ІНТЕРАКТИВНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ.....	190
.....121	Козак М. Я., Фаласеніді Т. М. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ В США.....	196
.....127	Чайкіна Н. О. АДАПТИВНА СТРАТЕГІЯ ОБРАЗУ «Я-ПЕНСІОНЕР» В ІНВОЛЮЦІЙНИЙ ПЕРІОД.....	204
.....132	Шмир М. Ф. ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ТОЧКИ ЗОРУ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ.....	210
.....143		

Гладушина Р. М.

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії та практики перекладу германських та романських мов
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

ПАРАДИГМА ОСВІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ

Анотація: У статті розглядається концептуальні підходи до реформування національної системи вищої освіти в контексті здобутків європейського освітнього простору. Аналізуються основні тенденції і критерії розвитку вищої освіти як в міжнародних, глобальних, так і в національних аспектах.

Анотация: В статье рассматриваются концептуальные подходы к реформированию национальной системы высшего образования в контексте достижений европейского образовательного пространства. Анализируются основные тенденции и критерии развития высшего образования как в международных, глобальных, так и в национальных аспектах.

Summary: The article deals with the conceptual approach towards the reforming of national higher educational system in the context of the achievements of the European educational area. Basic tendencies and criteria of the higher educational development both in international, global and national aspects are analyzed.

Постановка проблеми та її актуальність. Створення загальноєвропейської системи вищої освіти зумовило розробку її нової парадигми – парадигми освіти ХХІ століття.

У тексті Болонської декларації говориться про розвиток відносин з іншими європейськими країнами, про потребу створення більш досконалої Європи, а громадян Європи – більш компетентними та з розумінням європейських цінностей і приналежності до загальної і культурного простору. Також зазначається, що мірилом життєздатності й ефективності будь якої цивілізації може бути її привабливість для інших країн. На наш погляд, роль освіти у розв'язанні цих питань незаперечна.

В першу чергу програми Болонського процесу мають на меті удосконалення освітньої системи для задоволення потреб сучасної особистості.

Вища освіта є фундаментом людського розвитку та прогресу суспільства також виступає гарантом індивідуального розвитку, сприяє формуванню інтелектуального, духовного та виробничого

потенціалу суспільства. Розвиток держави, структурні перетворення на мікро- і макроекономічному рівнях повинні гармонійно поєднуватися з модернізацією освіти, щоб задовольнити потреби й прагнення молодих людей.

Вирішення соціальних та економічних проблем, що стоять перед вищою освітою, буде залежати від того, чи вдасться забезпечити максимальну мобілізацію можливостей і реалізацію здібностей кожної людини як суб'єкта діяльності. Кожен член суспільства повинен бути максимально пристосований до професійної діяльності за рахунок максимального використання індивідуальних здібностей.

Оскільки освіта перетворює країну на самостійну та сильну державу, забезпечує формування цілеспрямованого покоління, яке здатне проявлятися адекватно й вирішувати численні проблеми, вона об'єктивно є однією з найвищих цінностей особистості й суспільства, виступає передумовою їх існування і розвитку.

Аналіз наукових праць, присвячених розв'язанню проблеми. Болон-

ський процес європейського реформування вищої освіти, що розпочався у 1999 році, поставив перед країнами-учасниками низку завдань стосовно організації освітнього простору, наукових програм та управління вищими освітніми закладами. Вперше в світі вдалося від декларативного характеру глобальних реформ перейти до великомасштабного втілення в життя сторіччями напрацьованого і надбаного досвіду багатьох поколінь.

Вхід України в Болонський процес, імплементація та інтеграція вищої освіти України в європейський освітній простір потребує вирішення наступних завдань:

- оновлення та реформування освітнього простору відповідно до реалій сучасного життя;
- дискретне оновлення знань і навичок з переорієнтацією та перепідготовкою, а також з розвитком загальної культури;
- проведення роботи по узгодженню задач Болонського процесу із національною політикою;
- адаптація національного законодавства до європейського права;
- забезпечення мобільності студентів та професорсько-викладацького складу в міжнародному освітньому просторі.

У зв'язку з приєднанням України до числа держав, що підписали Болонську конвенцію, різні аспекти цієї проблеми обговорюються на науково-практичних конференціях, на сторінках наукових журналів, висвітлюються в наукових працях [1; 3]. Не зважаючи на різні підходи до розв'язання цього питання, спостерігається розуміння того, що в контексті європейських інтеграційних процесів Україна повинна враховувати позитивний досвід організації європейської вищої освіти з метою набуття на-

ціональною освітою нових сутнісних і якісних ознак.

Погоджуємося з думкою Сергія Квіта, Міністром освіти та науки України, який наголошує, «що університети повинні стати центрами, з яких візьмуть початок економічне зростання, позитивні суспільні зміни і національне порозуміння. Зволікання з вирішенням таких завдань наближає нас до неконтрольованого обвалу української системи науки та освіти, яка за таких умов буде здатна лише відтворювати фахівців з обслуговування чужих досягнень і корпорацій. Це буде розплатою за сьогоднішні дріб'язковість і корупцію. З іншого боку, справжня воля до змін дозволить швидко мобілізувати українське суспільство, переорієнтувавши його на ті пріоритети, яких воно спрагло і які давно стоять на порядку денному у наших зарубіжних партнерів і конкурентів» [4].

Постановка завдання, цілі статті. Реалізація положень Болонської декларації потребує формування власної національної стратегії науково-технічного розвитку країни, систему планування та підготовки фахівців в умовах інформатизації суспільства.

Аналіз наукових праць та державних документів свідчить про те, що перед національною системою вищої освіти все ще залишаються актуальними основні положення удосконалення системи вищої освіти, які висвітлені у Болонській декларації та Празькому комюніке, які спрямовані на уніфікацію системи вищої освіти в Європі, створенню європейського освітнього простору [2; 6]. Виділимо основні:

- прийняття загальної системи порівняльних освітньо-кваліфікаційних рівнів;
- запровадження двох циклів навчання. бакалавр-магістр;

– впровадження системи кредитів відповідно до європейської системи трансферу кредитів ECTS;

– сприяння європейській співпраці щодо забезпечення якості освіти;

– просування європейських стандартів у галузі вищої освіти;

– постійне навчання протягом усього життя;

– сприяння підвищенню привабливості європейського освітнього простору для інших регіонів світу.

Мета статі – визначення концептуальних підходів до реформування національної системи вищої освіти в контексті здобутків європейського освітнього простору.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні нагальною потребою стає формування нової парадигми підготовки фахівців, що ґрунтується на використанні найкращих освітніх традицій України і світу, вироблення концептуальних стратегій підготовки бакалаврів і магістрів, збереження національних традицій підготовки фахівців та впровадження нових європейських засад, наближення національних освітніх стандартів до системи ECTS, вдосконалення та оптимізація навчального процесу в університетах, сертифікація та контроль якості підготовки студентів, поліпшення науково-технічної бази, кадрове забезпечення висококваліфікованого професорсько-викладацького складу.

На наш погляд, одним із важливих шляхів удосконалення системи вищої освіти в Україні, системи підготовки висококваліфікованих фахівців є відповідальне ставлення до складання та впровадження в навчальний процес плану підготовки фахівців. Сьогодні на деяких спеціальностях навчальні плани підготовки фахівців змінюються щорічно, до них додаються навчальні дисципліни,

які безпосередньо не впливають на формування професійних навичок та вмінь. Ще одна серйозна перешкода наближення національної освіти до європейського рівня потребує також перегляду переліку дисциплін, що вивчаються студентами у вищих навчальних закладах. По-перше, навчальні дисципліни магістратури повторюють навчальні дисципліни бакалаврату, по-друге, сьогодні виникає потреба перегляду переліку дисциплін, що вивчаються студентами з погляду їх відповідності спеціальності та сучасним світовим стандартам і тенденціям у галузі вищої освіти.

Удосконалення системи підготовки сучасних фахівців у сучасних вищих навчальних закладах вбачаємо в укрупненні навчальних дисциплін. Багато навчальних дисциплін мають лише 1,5, 2 кредити. Головне управління з освіти та культури у Брюсселі у своїх «Методичних рекомендаціях щодо впровадження європейської системи трансферу кредитів ECTS та додатка до диплома» рекомендує університетам країн-учасниць Болонського процесу формувати навчальні плани з дисциплін по 5-6 кредитів. Це вимагає від національних вищих навчальних закладів об'єднання суміжних дисциплін в інтегровані курси та виключення з навчального плану дисциплін, що дублюють одна одну. Більш ретельно повинні розроблятися анотації до нових навчальних дисциплін, які, згідно з вимогами ECTS, повинні обов'язково містити інформацію про знання, вміння та навички, яких набуває студент в процесі вивчення тієї чи іншої навчальної дисципліни. Ще однією нагальною проблемою стає виконання методичних рекомендацій Парламенту та Ради Європи щодо ключових компетенцій, які повинні забезпечувати навчання протягом усього життя. Згідно з цим документом, ключовими компетенціями

випускника вищого навчального закладу є володіння та навички спілкування державною та іноземними мовами, навички та вміння використання інформаційних технологій, формування навичок та вмінь бути рівноправним партнером у міжкультурній комунікації.

Сьогодні ще не можна стверджувати, що процес навчання у вищих навчальних закладах супроводжується або здійснюється державною мовою, невелика питома вага викладання дисциплін іноземними мовами.

Імплементация та інтеграція вищої освіти України в європейській освітній простір потребує перегляду та впровадження нових форм та методів організації навчального процесу, перш за все це передбачає активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, урахування психолого-педагогічних аспектів організації корпоративної та самостійної роботи студентів, забезпечення комп'ютерними технологіями.

Ще одним важливим кроком на шляху наближення до вимог Болонського процесу є вдосконалення критеріїв оцінювання знань студентів та запровадження єдиного критерію переведення оцінок, отриманих студентами у вищих навчальних закладах України в європейську систему оцінювання [5], що в свою чергу, буде сприяти мобільності українських студентів у Європейському освітньому просторі.

Висновки та перспективи розвідок дослідження проблеми. Одним із осно-

вних принципів розвитку освітньої політики України – це інтеграція вищої професійної освіти в європейські та світові освітні структури за умови збереження, розвитку досягнень і традицій нашої вищої національної школи.

Така інтеграція передбачає модернізацію та реформування системи вищої освіти, основною метою якої є формування потенціалу достатнього для підготовки кваліфікованого спеціаліста відповідного рівня та профілю, конкурентоздатного на ринку праці, що володіє арсеналом інформаційно-комунікативних технологій на рівні стандартів, здатний до постійного професійного росту, мобільності, інноваційної та творчої діяльності. Тому модернізація та реформування вітчизняної вищої освіти здійснюється в двох напрямках

- національної стратегії соціально-економічного розвитку України
- Європейської співпраці та інтеграції вищої освіти України в ЄПВО.

Це вимагає подальших колективних зусиль щодо забезпечення відповідності вітчизняної вищої освіти європейським нормам та стандартам з метою успішного входження до ЄПВО як рівноправного партнера. Очевидно, що національні системи вищої освіти не можуть продуктивно розвиватися поза глобальними процесами і тенденціями, поза запитами світового ринку праці. Вищу освіту слід розглядати як загальне надбання, а міжнародна співпраця і обміни – основні шляхи її глобального розвитку.

Література:

1. Болонський процес: Нормативно-правові документи/ Уклад. З.І. Тимоенко; Європейський ун-т. – К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2004.
2. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посіб./ За ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004.
3. Степко М. Болонський процес і навчання впродовж життя/ М. Степко, Б. Клименко, Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ: Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». – Х.: НТУ «ХПІ», 2004.

4. Квіт С.М. Університети світового класу [Електронний ресурс] / С.М. Квіт – Режим доступу www.ukma.kiev.ua/news/addm/kvit-Holos%20.

5. European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS). Key Features [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/ects/doc/ectskeyen.pdf>.

6. Proposal for a Recommendation of the European Parliament and of the European Parliament and of the Council on key competences for lifelong learning // Commission of the European Communities [Електронний ресурс] – Режим доступу http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/keyrec_en.pdf.